

NR 46/2014

OCENY INSTYTUCJI PUBLICZNYCH

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2014 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W sondażu przeprowadzonym w kwietniu¹ sprawdziliśmy, jak Polacy oceniają działalność parlamentu i prezydenta, a także instytucji systemu zabezpieczenia społecznego – Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Otwartych Funduszy Emerytalnych.

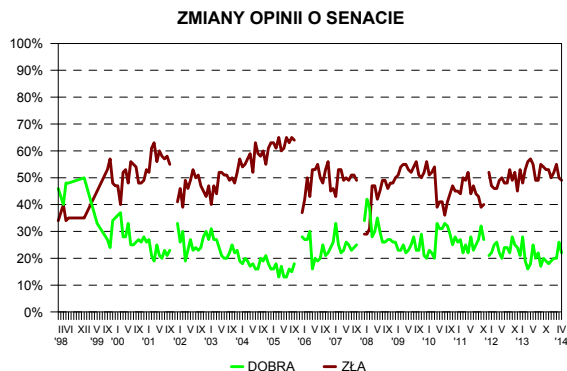
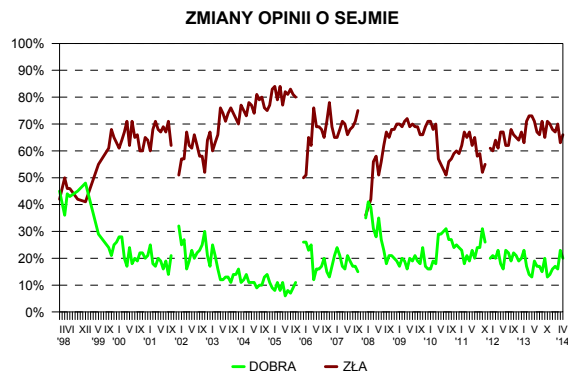
OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

W ciągu ostatniego miesiąca notowania parlamentu uległy minimalnemu pogorszeniu, należy jednak podkreślić, że w ubiegłym miesiącu były one zauważalnie lepsze niż zazwyczaj. Od marca odsetek Polaków negatywnie oceniających działalność izby niższej wzrósł o 3 punkty procentowe (do 66%) i o tyle samo zmniejszył się odsetek wyrażających o niej dobrą opinię (spadek o 3 punkty, do 20%). Również mniej obywateli niż przed miesiącem (spadek o 4 punkty procentowe, do 22%) wypowiada się pozytywnie o pracy senatorów. Z kolei liczba niezadowolonych z działalności izby wyższej pozostała niezmienną, natomiast przybyło (wzrost z 24% do 29%) respondentów, którzy nie potrafili jej ocenić.

Tabela 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań												Zmiany III-IV 2014	
		2013						2014							
		IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III		IV
		w procentach													
Sejm	dobra	13	19	17	17	15	20	13	14	16	17	16	23	20	-3
	zła	73	71	67	66	71	65	71	70	68	67	70	63	66	+3
	Trudno powiedzieć	14	10	16	17	14	15	16	16	16	16	14	14	14	0
Senat	dobra	18	25	20	22	17	20	19	18	19	20	20	26	22	-4
	zła	57	55	49	49	55	54	53	53	50	52	55	50	49	-1
	Trudno powiedzieć	25	20	31	29	28	26	28	29	31	28	25	24	29	+5

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (287) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 3–9 kwietnia 2014 roku na liczącej 1028 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

We wszystkich analizowanych grupach społecznych dominują negatywne opinie o działalności Sejmu i Senatu. Dobrym ocenom sprzyja przede wszystkim młody wiek (18–24 lata) i zadowolenie z własnej sytuacji materialnej, a także – jeśli chodzi o oceny pracy izby wyższej – prawicowe poglądy polityczne. Pozytywnie o działalności parlamentu stosunkowo najczęściej mówią zwolennicy rządzącego ugrupowania, choć i wśród nich przeważają oceny krytyczne, natomiast zdecydowanie negatywnie Sejm oceniają osoby, które w hipotetycznych wyborach zagłosowałyby na PiS.

Tabela 2

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	38	55	7
SLD*	28	69	3
PiS	18	75	7
Niezamierzający głosować	14	68	18

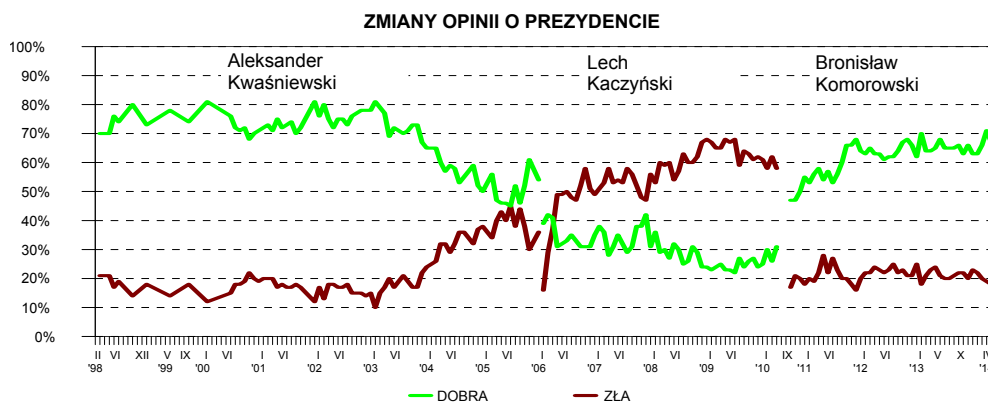
* Dane dotyczące tej partii należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczbę jej zwolenników w próbie

OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

Kwietniowe notowania głowy państwa są nieco gorsze od ubiegłomiesięcznych, które zaliczają się do najlepszych w okresie tej prezydentury. Z uznaniem o sprawowaniu urzędu prezydenta przez Bronisława Komorowskiego wypowiada się obecnie dwie trzecie Polaków (67%, spadek o 4 punkty procentowe). Od marca nie zmieniła się istotnie liczba obywateli krytykujących działalność głowy państwa (18%), natomiast przybyło osób, które nie mają wyrobionej opinii w tej kwestii (wzrost z 10% do 15%).

Tabela 3

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań																		Zmiany III-IV 2014	
	2012			2013												2014				
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III		IV
	w procentach																			
Dobra	68	66	62	70	64	64	65	68	65	65	65	66	63	66	63	63	66	71	67	-4
Zła	21	21	25	18	21	23	24	21	20	20	21	22	22	20	23	22	20	19	18	-1
Trudno powiedzieć	11	13	13	12	15	13	11	11	15	15	14	12	15	14	14	15	14	10	15	+5

Oceny prezydentury Bronisława Komorowskiego są w niewielkim stopniu zależne od społeczno-demograficznych cech respondentów. Najwyższy poziom uznania dla działalności głowy państwa obserwujemy wśród najstarszych ankietowanych oraz badanych z gospodarstw domowych o najwyższych dochodach *per capita*. Pozytywnie o tej prezydenturze wypowiada się ogromna większość zwolenników PO, niemal ośmiu na dziesięciu sympatyzujących z SLD, a także ponad połowa wyborców PiS.

Tabela 4

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności prezydenta Bronisława Komorowskiego		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	92	3	5
SLD*	79	18	3
PiS	53	33	14
Niezamierzający głosować	60	22	18

* Dane dotyczące tej partii należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczbę jej zwolenników w próbie

Warto podkreślić, że dobre opinie o działalności głowy państwa wyraża nie tylko zdecydowana większość głosujących na Bronisława Komorowskiego w II turze wyborów prezydenckich, ale także przeważająca część ówczesnego elektoratu Jarosława Kaczyńskiego.

Tabela 5

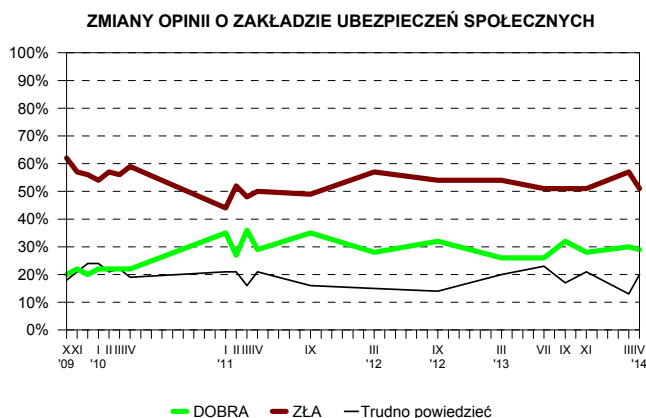
Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2010 roku	Oceny działalności prezydenta Bronisława Komorowskiego		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Bronisława Komorowskiego	84	8	8
Głosujący na Jarosława Kaczyńskiego	47	38	15
Niegłosujący	60	19	21

OCENY ZUS I OFE

Działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest krytykowana przez ponad połowę Polaków (51%), natomiast dobrze ocenia ją niespełna co trzeci badany (29%). W porównaniu z wynikami pomiaru sprzed miesiąca, ubyło opinii negatywnych o pracy tej instytucji (spadek o 6 punktów procentowych), natomiast zwiększył się odsetek osób, które nie mają na jej temat zdania (wzrost o 7 punktów procentowych, do 20%). Dobre oceny relatywnie częściej deklarują starsi respondenci, zwłaszcza osoby mające ponad 64 lata.

Tabela 6

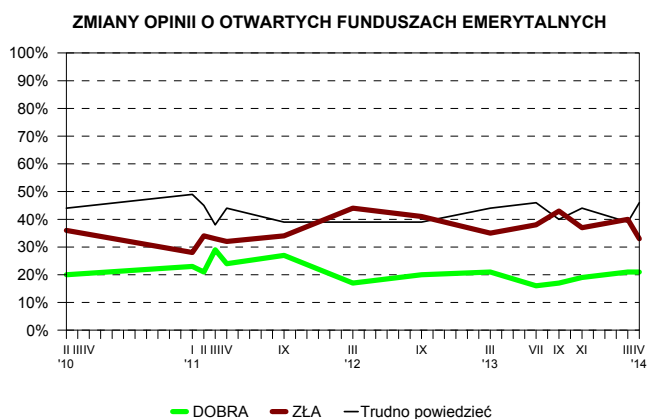
Oceny ZUS	Wskazania respondentów według terminów badań																Zmiany III-IV 2014
	II	III	IV	I	II	III	IV	IX	III	IX	III	VII	IX	XI	III	IV	
	2010			2011				2012		2013				2014			
	w procentach																
Dobra	22	22	22	35	27	36	29	35	28	32	26	26	32	28	30	29	-1
Zła	57	56	59	44	52	48	50	49	57	54	54	51	51	51	57	51	-6
Trudno powiedzieć	21	22	19	21	21	16	21	16	15	14	20	23	17	21	13	20	+7

O działalności Otwartych Funduszy Emerytalnych pozytywnie wypowiada się ponad jedna piąta badanych (21%), natomiast negatywnie – jedna trzecia (33%) i w porównaniu z wynikami pomiaru sprzed miesiąca ta grupa zmniejszyła się o 7 punktów procentowych. Podobnie jak w przypadku ZUS, zwiększyła się i tak już liczna grupa osób, które nie potrafią ocenić funkcjonowania OFE (z 39% do 46%). Odsetek ten jest wyraźnie wyższy wśród osób mających 55 lat i więcej. Dobrej ocenie funkcjonowania funduszy sprzyja głównie młody wiek respondentów (do 34 lat).

Tabela 8

Oceny OFE	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany III-IV 2014
	II	I	II	III	IV	IX	III	IX	III	VII	IX	XI	III	IV	
	2010	2011					2012		2013				2014		
	w procentach														
Dobra	20	23	21	29	24	27	17	20	21	16	17	19	21	21	0
Zła	36	28	34	33	32	34	44	41	35	38	43	37	40	33	-7
Trudno powiedzieć	44	49	45	38	44	39	39	39	44	46	40	44	39	46	+7

W kwietniu notowania parlamentu i prezydenta utrzymują się nadal na podobnym poziomie, niemniej są minimalnie gorsze niż przed miesiącem. Należy jednak zaznaczyć, że w marcu były one lepsze niż zazwyczaj, co wynikało prawdopodobnie z faktu, iż obywatele dobrze przyjęli reakcję polskiej klasy politycznej na wydarzenia w Kijowie w ich najbardziej

dramatycznym momencie. Struktura ocen nie zmieniła się – praca posłów i senatorów nadal jest przez Polaków na ogół krytykowana, natomiast o prezydenturze Bronisława Komorowskiego dwie trzecie wypowiada się z uznaniem.

Badani częściej źle niż dobrze oceniają działalność instytucji systemu zabezpieczenia społecznego. W porównaniu z wynikami z ubiegłego miesiąca ubyło opinii negatywnych, ale jednocześnie wzrósł odsetek osób, które nie potrafią odnieść się do pracy ZUS i OFE.

Opracował
Michał FELIKSIAK

A N E K S

Tabela 1

		Jak by Pan(i) ocenili(a) działalność Sejmu?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		20	66	14	1025
Płeć	Mężczyźni	23	67	10	493
	Kobiety	17	64	18	532
Wiek	18–24 lata	30	54	16	120
	25–34	21	62	17	204
	35–44	18	67	15	176
	45–54	15	71	14	165
	55–64	18	72	11	179
	65 lat i więcej	21	65	14	181
Miejsce zamieszkania	Wieś	23	61	17	397
	Miasto do 19 999	21	65	15	161
	20 000 – 99 999	20	67	12	197
	100 000 – 499 999	18	65	16	166
	500 000 i więcej mieszk.	10	82	8	105
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	26	56	18	224
	Zasadnicze zawodowe	19	65	16	253
	Średnie	20	67	13	341
	Wyższe	15	73	12	207
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	24	65	11	105
	Średni personel, technicy	14	67	19	56
	Pracownicy adm.-biurowi	12	78	9	52
	Pracownicy usług	17	63	20	71
	Robotnicy wykwalifikowani	23	68	9	132
	Robotnicy niewykwalifik.	23	63	15	52
	Rolnicy	16	71	12	41
	Pracujący na własny rach.	8	79	13	31
	Bezrobotni	14	71	15	87
	Emeryci	19	68	13	222
	Renciści	25	50	24	48
	Uczniowie i studenci	36	49	14	81
	Gospodynie domowe i inni	15	59	25	47
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	16	70	13
spółce właścicieli prywatnych i państwa		22	59	19	103
sekt. pryw. poza rolnict.		20	69	10	263
prywatnym gosp. rolnym		15	74	11	46
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	19	63	17	107
	501–750	25	62	13	104
	751–1000	19	68	13	158
	1001–1500	22	69	9	180
	Powyżej 1500 zł	20	70	10	197
Ocena własnych war. mater.	Źle	11	67	22	124
	Średnie	17	71	12	451
	Dobre	26	60	15	450
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	11	71	19	63
	Raz w tygodniu	21	65	14	464
	1–2 razy w miesiącu	24	59	17	148
	Kilka razy w roku	19	68	13	212
	W ogóle nie uczestniczy	17	68	16	138
Poglądy polityczne	Lewica	23	71	6	159
	Centrum	23	66	12	337
	Prawica	21	72	6	283
	Trudno powiedzieć	12	54	34	246

Tabela 2

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Senatu ?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		22	49	29	1025
Płeć	Mężczyźni	27	50	22	493
	Kobiety	18	48	34	532
Wiek	18–24 lata	35	46	19	120
	25–34	24	44	31	204
	35–44	21	51	28	176
	45–54	16	51	33	165
	55–64	21	55	24	179
	65 lat i więcej	21	47	32	181
Miejsce zamieszkania	Wieś	25	48	27	397
	Miasto do 19 999	17	48	34	161
	20 000 – 99 999	24	50	25	197
	100 000 – 499 999	21	48	31	165
	500 000 i więcej mieszk.	19	55	26	105
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	23	47	30	224
	Zasadnicze zawodowe	20	51	28	253
	Średnie	24	52	25	341
	Wyższe	22	45	33	207
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	23	45	32	105
	Średni personel, technicy	12	51	37	56
	Pracownicy adm.-biurowi	11	62	26	52
	Pracownicy usług	23	52	25	71
	Robotnicy wykwalifikowani	28	51	22	132
	Robotnicy niewykwalifik.	20	52	28	52
	Rolnicy	23	45	32	41
	Pracujący na własny rach.	20	55	25	31
	Bezrobotni	18	59	23	88
	Emeryci	20	50	30	221
	Renciści	21	35	44	48
	Uczniowie i studenci	40	37	23	81
Pracuje w:	Gospodynie domowe i inni	26	40	34	47
	inst. państw., publicznej	18	52	30	141
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	29	45	26	103
	sekt. prywat. poza rolnict.	20	53	27	263
	prywatnym gosp. rolnym	26	44	29	46
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	22	49	29	107
	501–750	25	48	28	104
	751–1000	18	56	26	157
	1001–1500	24	51	26	180
	Powyżej 1500 zł	24	45	31	197
Ocena własnych war. mater.	Źłe	13	58	29	124
	Średnie	18	52	29	450
	Dobre	29	43	27	451
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	9	46	45	63
	Raz w tygodniu	23	48	29	463
	1–2 razy w miesiącu	29	45	26	149
	Kilka razy w roku	22	55	23	212
	W ogóle nie uczestniczy	19	49	32	138
Poglądy polityczne	Lewica	22	54	24	160
	Centrum	25	52	23	337
	Prawica	31	48	21	282
	Trudno powiedzieć	10	43	48	246

Tabela 3

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność prezydenta Bronisława Komorowskiego?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		67	18	15	1022
Płeć	Mężczyźni	69	19	12	491
	Kobiety	65	16	19	531
Wiek	18–24 lata	55	27	18	120
	25–34	68	15	17	203
	35–44	68	16	16	176
	45–54	62	21	17	165
	55–64	69	16	14	179
	65 lat i więcej	75	15	11	181
Miejsce zamieszkania	Wieś	68	16	16	397
	Miasto do 19 999	62	18	21	159
	20 000 – 99 999	70	17	13	197
	100 000 – 499 999	63	21	16	165
	500 000 i więcej mieszk.	70	19	11	105
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	70	14	16	224
	Zasadnicze zawodowe	64	19	17	253
	Średnie	65	19	15	340
	Wyższe	70	18	13	205
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	68	18	14	103
	Średni personel, technicy	62	21	17	56
	Pracownicy adm.-biurowi	70	13	17	52
	Pracownicy usług	66	17	17	71
	Robotnicy wykwalifikowani	65	21	14	131
	Robotnicy niewykwalifik.	66	17	17	52
	Rolnicy	71	19	9	41
	Pracujący na własny rach.	69	20	11	31
	Bezrobotni	60	20	20	87
	Emeryci	71	16	13	222
	Renciści	74	15	11	48
	Uczniowie i studenci	61	22	18	81
	Gospodynie domowe i inni	66	10	24	47
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	66	19	15	140
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	63	21	16	103
	sekt. pryw. poza rolnict.	69	17	14	262
	prywatnym gosp. rolnym	75	17	8	46
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	59	23	18	107
	501–750	78	14	8	104
	751–1000	63	21	16	158
	1001–1500	71	18	12	179
	Powyżej 1500 zł	75	16	9	197
Ocena własnych war. mater.	Źle	59	22	19	124
	Średnie	65	18	17	451
	Dobre	71	16	13	448
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	62	14	23	63
	Raz w tygodniu	68	17	15	464
	1–2 razy w miesiącu	68	21	11	146
	Kilka razy w roku	69	17	14	212
	W ogóle nie uczestniczy	62	18	20	138
Poglądy polityczne	Lewica	72	20	8	159
	Centrum	71	16	13	337
	Prawica	66	22	12	283
	Trudno powiedzieć	59	13	28	243

Tabela 4

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS)?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		29	51	20	1025
Płeć	Mężczyźni	27	52	21	494
	Kobiety	31	50	19	531
Wiek	18–24 lata	26	52	22	120
	25–34	23	58	19	204
	35–44	11	69	20	175
	45–54	22	55	23	166
	55–64	39	41	20	179
	65 lat i więcej	51	32	17	181
Miejsce zamieszkania	Wieś	35	41	24	397
	Miasto do 19 999	25	53	22	162
	20 000 – 99 999	27	55	17	197
	100 000 – 499 999	27	57	16	165
	500 000 i więcej mieszk.	20	70	10	105
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	44	31	25	224
	Zasadnicze zawodowe	30	49	21	253
	Średnie	24	55	21	341
	Wyższe	18	70	12	207
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	18	74	8	105
	Średni personel, technicy	12	68	20	56
	Pracownicy adm.-biurowi	21	57	22	52
	Pracownicy usług	16	61	23	71
	Robotnicy wykwalifikowani	25	63	13	131
	Robotnicy niewykwalifik.	34	55	11	52
	Rolnicy	23	30	46	41
	Pracujący na własny rach.	10	67	24	32
	Bezrobotni	22	47	31	87
	Emeryci	51	32	17	222
	Renciści	47	33	20	48
	Uczniowie i studenci	21	55	23	81
Gospodynie domowe i inni	29	41	31	47	
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	22	66	12	141
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	22	60	17	102
	sekt. pryw. poza rolnict.	21	62	16	264
	prywatnym gosp. rolnym	21	36	43	46
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	36	42	22	107
	501–750	30	52	18	104
	751–1000	31	56	13	158
	1001–1500	31	49	20	180
	Powyżej 1500 zł	28	58	14	197
Ocena własnych war. mater.	Źle	25	46	29	125
	Średnie	29	53	18	451
	Dobre	29	51	20	449
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	31	50	19	63
	Raz w tygodniu	34	47	19	464
	1–2 razy w miesiącu	31	48	21	148
	Kilka razy w roku	22	58	20	213
	W ogóle nie uczestniczy	21	57	22	137
Poglądy polityczne	Lewica	34	56	10	159
	Centrum	33	50	17	337
	Prawica	29	55	16	283
	Trudno powiedzieć	20	45	35	245

Tabela 5

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Otwartych Funduszy Emerytalnych (OFE)?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		21	33	46	1022
Płeć	Mężczyźni	23	36	42	492
	Kobiety	20	30	50	530
Wiek	18–24 lata	30	32	38	120
	25–34	36	33	31	204
	35–44	24	43	33	176
	45–54	22	35	43	165
	55–64	11	25	64	179
	65 lat i więcej	5	28	67	179
Miejsce zamieszkania	Wieś	21	30	49	397
	Miasto do 19 999	18	35	47	159
	20 000 – 99 999	22	31	46	196
	100 000 – 499 999	23	31	46	166
	500 000 i więcej mieszk.	24	44	33	105
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	17	24	59	223
	Zasadnicze zawodowe	17	33	51	253
	Średnie	21	36	43	339
	Wyższe	31	37	32	207
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	38	36	26	105
	Średni personel, technicy	28	33	39	56
	Pracownicy adm.-biurowi	25	42	33	52
	Pracownicy usług	34	33	32	71
	Robotnicy wykwalifikowani	28	36	36	132
	Robotnicy niewykwalifik.	21	38	41	52
	Rolnicy	6	33	61	41
	Pracujący na własny rach.	17	63	19	31
	Bezrobotni	23	29	48	86
	Emeryci	6	27	67	220
	Renciści	8	21	71	48
	Uczniowie i studenci	26	28	47	81
	Gospodynie domowe i inni	26	30	44	47
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	26	31	43	141
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	27	44	29	103
	sekt. pryw. poza rolnict.	33	36	31	262
	prywatnym gosp. rolnym	4	40	56	46
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	32	28	39	106
	501–750	22	33	45	104
	751–1000	23	38	39	158
	1001–1500	19	30	51	180
	Powyżej 1500 zł	22	37	40	196
Ocena własnych war. mater.	Źle	16	27	58	123
	Średnie	16	36	48	448
	Dobre	28	31	41	450
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	11	24	66	63
	Raz w tygodniu	21	30	48	464
	1–2 razy w miesiącu	25	32	42	146
	Kilka razy w roku	25	36	40	212
	W ogóle nie uczestniczy	16	41	42	138
Poglądy polityczne	Lewica	23	36	41	158
	Centrum	25	34	40	337
	Prawica	21	36	43	283
	Trudno powiedzieć	15	24	61	244